

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุในประเทศไทย

The Public Private Partnerships in Elderly Welfare Provided in Thailand.

รัฐชาติ ทัศนัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
kunrattachart@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย ใช้การวิจัยแบบผสมผสานทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจำนวน 17 คน และการสนทนากลุ่มจากผู้สูงอายุจังหวัดละ 15 คน ขณะที่การศึกษาเชิงปริมาณผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุจากจังหวัดที่เป็นตัวอย่างโดยมีจำนวนทั้งสิ้น 2,044 ผลการวิจัยพบว่า กฎ ระเบียบ นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยมีจำนวนมากกระจายอยู่ในหลายหน่วยงานไม่เชื่อมโยงซึ่งกัน จึงควรมีกฎหมายเฉพาะซึ่งจะทำให้การดำเนินการมีความเป็นไปได้ สวัสดิการที่ผู้สูงอายุต้องการจากการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนเป็นสวัสดิการทั่วไปแต่ก็ให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับสวัสดิการการจ้างงาน การรักษาพยาบาล และที่อยู่อาศัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ พบว่าตัวแปรทั้งหมดที่นำมาศึกษานั้นสามารถอธิบายความสำเร็จในภาพรวมได้ร้อยละ 37.1 ($R^2 = 0.371$) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีเพียง 4 ปัจจัยเท่านั้นที่ส่งผลต่อความสำเร็จภาพรวม อันประกอบด้วย การดำเนินการของภาคเอกชน การดำเนินการของภาคประชาชน การบริหารจัดการและความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 การวิจัยเชิงคุณภาพได้ชี้ให้เห็นว่าการดำเนินการภาครัฐเป็นอีกปัจจัยที่มีส่วนสำคัญด้วยเช่นกัน แนวทางในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุประกอบด้วย 5 ปัจจัยดังกล่าวซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก และมีองค์ประกอบเสริมคือ มาตรการการจูงใจทางภาษี และการกระตุ้นทางเศรษฐกิจซึ่งเมื่อมานำมา เชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกันก็จะเป็นแนวทางในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

คำสำคัญ : การเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน สวัสดิการ ผู้สูงอายุ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

Abstract

The main objective of this research is to study the guidelines for creating a partnership between the government and the private sector in the provision of elderly welfare in Thailand. This research is a mixed methods research. Collect data from 17 in-depth interviews and group discussions from 15 elderly persons in each province. While quantitative studies the research team collected data from 2,044 elderly from the sample provinces. The results showed that the regulations, policies and guidelines relating to the creation of partnership between the public and private sectors in the provision of elderly welfare in Thailand are distributed in many agencies, not linked to each other. Therefore, there should be specific laws which will make the operation possible. Welfare that the elderly want from the creation of a partnership between the public and private sectors is general welfare, but special attention is paid to the welfare of employment. Medical treatment and housing. Factors affecting the success of establishing a partnership between public and private sectors to providing welfare for elderly. It was found that all variables that were studied were 37.1 percent ($R^2 = 0.371$). The study found that only 4 factors affected overall success include Private sector operations, Public sector operations, Management And Cooperation from all sectors With statistical significance at 0.001. Qualitative research has indicated that Government operations are another important factor as well. However, qualitative research suggests that government action is another important factor as well. The guidelines for creating a partnership between the government and the private sector in the provision of elderly welfare are made up of 5 factors, which are the main components and the supplementary elements are Tax incentive measures And economic stimulation, which, when linked to each other, will be a guideline for creating a partnership between the government and the private sector in the provision of elderly welfare in Thailand.

Keywords : Public Private Partnerships, Welfare, Elderly,

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางประชากรโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุนับเป็นประเด็นสำคัญที่ประเทศต่าง ๆ การเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการของภาครัฐและเอกชนในหลายประการ สิ่งหนึ่งที่ผู้สูงอายุเหล่านั้นคาดหวังว่าตนนั้นจะต้องได้รับสิทธิในการบริการหรือการเข้าถึงการบริการจากภาครัฐหรือภาคเอกชนซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากการที่ผู้สูงอายุเหล่านั้นทำงานมาตลอดช่วงชีวิต ซึ่งในส่วนของผลผลิตอาจออกมาในรูปของเงินสวัสดิการ เงินบำนาญ หรือสวัสดิการในประเภทอื่น ๆ ที่ภาครัฐเป็นผู้ทำหน้าที่หลักในการจัดหาและบริการ ซึ่งการจัดสวัสดิการต่าง ๆ นั้นนับว่าต้องใช้งบประมาณจากภาครัฐเป็นจำนวนมาก จากการศึกษาที่ประเทศไทยนั้นอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่ต้องมีการพัฒนาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในโครงสร้างพื้นฐานทั้งในกลุ่มของ Hard Infrastructure หรือแม้แต่ Soft Infrastructure ซึ่งมีความจำเป็นที่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก ประกอบกับรายรับที่ได้ของภาครัฐไม่เพียงพอ (พลภัทร บุราคม, 2558) จึงทำให้ประเทศไทยมีงบเพื่อการลงทุนเพียงร้อยละ 16 - 17 ขณะที่ใช้งบในด้านของรายจ่ายประจำสูงที่สุด ถึงกว่าร้อยละ 73 - 74 (วรพล โสคติยานุรักษ์, 2559) การนำแนวคิดของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน(Public-Private Partnership : PPP) มาปรับใช้ ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวจะเข้ามาแก้ไขปัญหาทางการเงินและปัญหาอื่น ๆ ที่ทำให้ภาครัฐไม่สามารถดำเนินนโยบายได้เต็มที่ โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสามารถบริหารจัดการตามนโยบายหรือโครงการที่ภาครัฐต้องการได้ (New Public Management -NPM) (Pattberg et al., 2012) การนำแนวคิดเรื่องของการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนมาปรับใช้ในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในประเทศไทยมีประโยชน์หรือข้อดีอื่น ๆ เช่น การที่ผู้สูงอายุจะได้รับการบริการที่ดี ได้เข้าถึงการบริการที่เกิดจากความร่วมมือ มีทางเลือกที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ภาครัฐก็จะได้แหล่งทุนที่มีมากขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงจากการลงทุนต่าง ๆ มีขีดความสามารถของประเทศที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ภาคเอกชนก็จะได้ออกสาในการลงทุน ส่วนประชาชนในช่วงวัยอื่น ๆ ก็จะได้รับโอกาสในการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น (Delmon, 2009)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาถึงกฎ ระเบียบ นโยบาย แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย และวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากฎ ระเบียบ นโยบาย แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาลักษณะสวัสดิการที่ผู้สูงอายุต้องการจากการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย
4. เพื่อนำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาค้นคว้าการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่ามี แนวคิด ทฤษฎี กฎ ระเบียบตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (2561) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนว่าเป็นการบริการที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของภาครัฐที่ ภาคเอกชนทำให้โดยเป็นข้อตกลงที่ชัดเจนเพื่อนำส่งการบริการ สาธารณะหรือโครงสร้างพื้นฐานของฝ่ายรัฐ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการแก้ไขปัญหาด้านงบประมาณภาครัฐและส่งเสริมการจ้างงานในภาคเอกชน ส่วนวิธีการดำเนินการได้ศึกษาจากทั้งแนวคิด การจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management –NPM) (Pattberg et al., 2012: 2), สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (2562), และ พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ (2535) จากแนวคิดการสร้างการเป็นหุ้นส่วนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์กับปัญหาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุของไทย ซึ่งเป็นปัญหาทั้งงบประมาณและการดำเนินงาน กรมกิจการผู้สูงอายุ (2559) , ชัชชชา บุญเนียมแดง (2560), ได้กล่าวถึงมาตรการของประเทศเกาหลีที่ส่งเสริมให้เอกชนจ้างงานผู้สูงอายุมากขึ้น นอกจากนี้ กองกฎหมาย สำนักงานปลัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์(2561) และวิพรรณ ประจวบเหมาะ(2553) ได้ชี้ให้เห็นว่าการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุควรครอบคลุมการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อทำให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตในบั้นปลายอย่างมีความสุขและไม่เป็นภาระของใคร ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดและกฎระเบียบดังกล่าวเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องเนื่องกันเพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่ การสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ โดยมีตัวแปรต้นที่สำคัญดังนี้ 1)การดำเนินการภาครัฐ 2)การดำเนินการภาคเอกชน 3)การดำเนินการภาคประชาชน 4)การเข้าถึงในการให้บริการของผู้สูงอายุ 5)การบริหารจัดการในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐและเอกชน 6)ความร่วมมือของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนตัวแปรตามคือ ความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 10,731,000 ราย เลือกลุ่มตัวอย่างจากจังหวัดที่มีดัชนีการสูงวัยและมีลำดับความรุนแรงของการเป็นผู้สูงอายุของแต่ละจังหวัดสูงที่สุดในแต่ละภาคจึงได้ตัวแทน 5 จังหวัด ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของจังหวัดที่เป็นตัวแทนดังนี้ กรุงเทพฯ 400 คน ลำปาง 399 คน ขอนแก่น 398 คน สิงห์บุรี 396 คน และพัทลุง 398 คน ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพใช้กลุ่มตัวอย่าง 17 คนในการสัมภาษณ์โดยเป็นเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเชิงลึกจำนวน และการสนทนากลุ่มใช้ตัวแทนจากผู้สูงอายุตามจังหวัดทั้ง 5 จังหวัดที่ได้กล่าวไปจังหวัดละ 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Research) โดยใช้การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณสำหรับตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 และ ข้อ 3 โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ในส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับโดยวิธีการของ (Likert Scale) สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพใช้ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ ข้อ 4 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์เชิงลึกใช้การบันทึกภาพและเสียง การจดบันทึก ในการสนทนากลุ่ม นอกจากนี้ยังใช้การสังเกตการณ์ประเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ อนุมาณ ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และ ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และใช้การ 1) การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) 2) การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดข้อมูล (Typological Analysis) สำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถอธิบายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กฎ ระเบียบ นโยบาย และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยมีจำนวนมากกระจายอยู่ในหลายหน่วยงานไม่เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน จึงควรมีกฎหมายเฉพาะซึ่งจะทำให้การดำเนินการมีความเป็นไปได้

2. สวัสดิการที่ผู้สูงอายุต้องการจากการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมีดังนี้ 1. การรองรับเกี่ยวกับความปลอดภัยของผู้สูงอายุ 2. การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ 3. กิจกรรมนันทนาการ 4. การจัดหลักสูตรผู้สูงอายุ 5. การจ้างงาน 6. ท่องเที่ยว 7. งบประมาณ 8. ต้องการให้ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์ทางการแพทย์ 9. ต้องการให้ปรับปรุงโรงพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุ 10. สวัสดิการคำรักษาพยาบาล 11. เพิ่มเงินเบี้ยยังชีพ 12. อยากให้ทุกคนเข้าถึงสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ ไม่เลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีสวัสดิการหรือการบริการเฉพาะที่ผู้สูงอายุต้องการ เช่น รถรับส่งผู้สูงอายุ คลินิกผู้สูงอายุ การจ้างงานผู้สูงอายุ การศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ หลักประกันทางการเงิน

3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยปัจจัย พบว่าตัวแปรทั้งหมดที่นำมาศึกษานั้นสามารถอธิบายความสำเร็จในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในภาพรวมได้ร้อยละ 37.1 ($R^2 = 0.371$) ซึ่งจากการศึกษาพบว่า มีเพียง 4 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการสร้างความสำเร็จในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในภาพรวม อันประกอบด้วย การดำเนินการของภาคเอกชน การดำเนินการของภาคประชาชน การบริหารจัดการ และความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จดังกล่าว โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 (ดังแสดงในตารางที่ 1) นอกจากนี้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพยังแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านการดำเนินงานภาครัฐก็เป็นปัจจัยที่สำคัญด้วยเช่นกัน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ: ความสำเร็จในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในภาพรวม

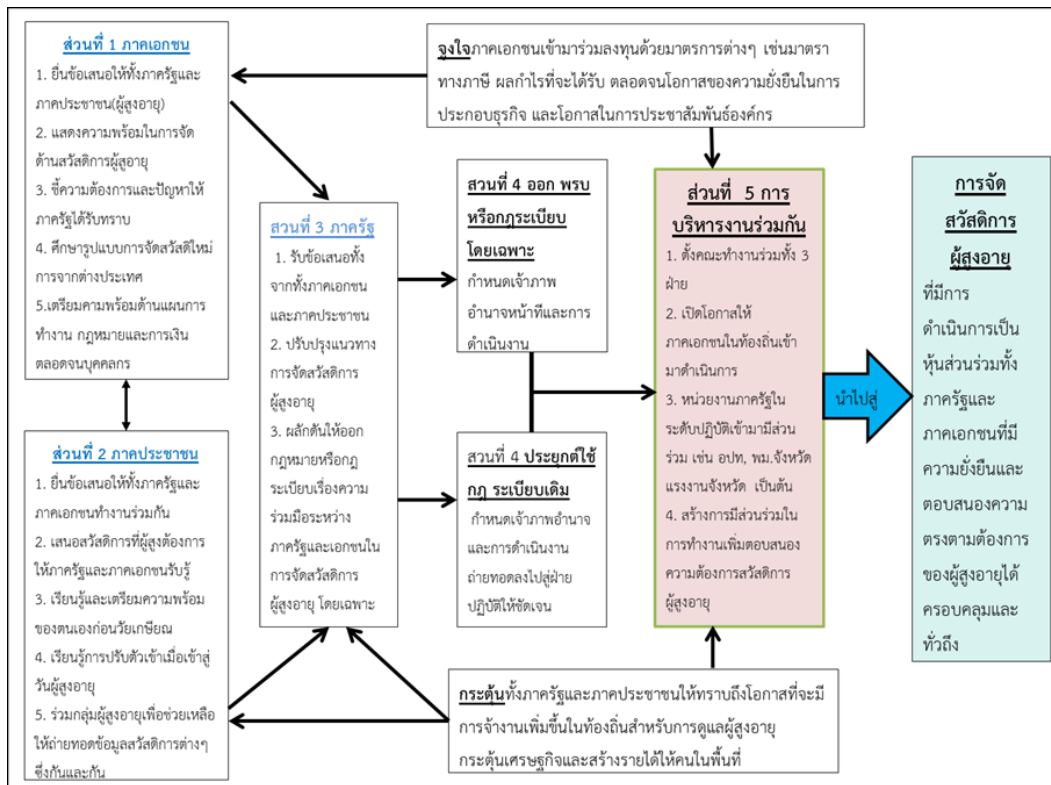
Success factors	B	Std. Error	Beta	t	Sig	Collinearity Tolerance	VIF
การดำเนินการภาครัฐ	0.015	0.020	0.021	0.735	0.463	0.375	2.666
การดำเนินการภาคเอกชน	0.069	0.017	0.142	3.949	0.000***	0.249	4.013
การดำเนินการภาคประชาชน	0.194	0.028	0.208	6.996	0.000***	0.362	2.759
การบริหารจัดการในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างรัฐและเอกชน	0.065	0.019	0.108	3.407	0.001***	0.322	3.109
การเข้าถึงในการให้บริการของผู้สูงอายุ	0.006	0.035	0.005	0.162	0.871	0.341	2.930
ความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	0.206	0.032	0.206	6.442	0.000***	0.314	3.185
R ²			0.371				
Durbin-Watson			1.823				

4. แนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางดังกล่าวประกอบด้วย 5 ส่วนซึ่งเป็นองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบเสริมบางตัวซึ่งเมื่อนำมาเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกันก็จะเป็นแนวทางในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย (ภาพที่ 1)

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ภาพที่ 1 แสดงผลแนวทางที่เหมาะสมในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

อภิปรายผล

แม้ว่าจากผลจะพบว่าการดำเนินการของภาครัฐในเชิงปริมาณนั้นไม่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยซึ่งอันเนื่องมาจากการดำเนินการของภาครัฐในอดีตที่ส่งผลต่อการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน แต่อย่างไรก็ตามผลที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นแตกต่างออกไปว่าภาครัฐก็ยังมีส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการดำเนินนโยบายดังกล่าวเพราะการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐในประเทศไทยบทบาทภาครัฐยังคงมีความสำคัญอยู่เป็นอย่างมาก ส่วนการดำเนินการของภาคเอกชนนั้นถือเป็นการขับเคลื่อนในลักษณะของการดำเนินการหรือการนำไปปฏิบัติซึ่งสามารถสร้างผลลัพธ์ที่ออกมาเป็นรูปธรรมได้ดีกว่าภาครัฐ นอกจากนี้จากผลการวิจัยที่พบว่าการดำเนินการของภาคเอกชนนั้นส่งผลต่อความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทยสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2559) ที่พบว่าการดำเนินการในลักษณะของการเห็นหุ้นส่วนร่วมของภาคเอกชนนั้นนำมาซึ่งความสำเร็จเนื่องจากการมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของภาคเอกชนที่มีมากกว่าภาครัฐ ในส่วนของการดำเนินกาของภาคประชาชนนั้นส่งผลต่อความสำเร็จในการสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย เนื่องมาจากการที่การดำเนินการต่าง ๆ นั้นมักจะเป็นโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั้งในทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการของภาคประชาชน ส่วนการ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บริหารจัดการก็นับเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ส่งผลต่อความสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ก็พบว่ามีความสอดคล้องกับที่ได้กล่าวไปข้างต้น ซึ่งจากผลการศึกษานี้พบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษารวมทั้งรายงานของ Ramakrishnan (2012) และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (2562) ที่พบว่าการบริหารจัดการต่าง ๆ ทั้งในการเลือกภาคเอกชน การกำหนดโครงการ การออกนโยบาย การติดตามโครงการต่าง ๆ นั้นส่งผลต่อความสำเร็จในการเป็นหุ้นส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ความร่วมมือก็เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการที่ภาคส่วนต่าง ๆ มีเป้าประสงค์ที่จะดำเนินการต่าง ๆ บางประการร่วมกัน ดังนั้นเมื่อเกิดความร่วมมือแล้วย่อมทำให้การดำเนินการหรือโครงการต่าง ๆ ที่ได้วางไว้เกิดความสำเร็จ ทั้งนี้จากการศึกษานี้พบว่ามีความสอดคล้องกับการศึกษาของอลงกต สารกาล (2561) ซึ่งพบว่า การที่ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาสังคมเป็นกลุ่มที่ร่วมมือกัน ทำงานร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติและระดมทรัพยากรร่วมกันนั้นส่งผลต่อความสำเร็จของการเป็นหุ้นส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

ภาครัฐควรให้การสนับสนุนและขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินการในลักษณะของการสร้างการเป็นหุ้นส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการในการจัดสวัสดิการจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมที่สุด โดยจะต้องคำนึงถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จอันประกอบด้วย การดำเนินการของภาคเอกชน การดำเนินการของภาคประชาชน การบริหารจัดการ และความร่วมมือจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้ควรมีการออกกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนแก่ผู้ปฏิบัติงานตลอดจนภาคเอกชนและผู้สูงอายุที่จะเข้าร่วม ผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องดังกล่าวควรประชาสัมพันธ์และจัดให้เป็นวาระแห่งชาติ จึงจะสามารถผลักดันให้เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2559, ธันวาคม 7). *แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545-2564*. Retrieved from กรมกิจการผู้สูงอายุ: <http://www.dop.go.th/th/laws/1/28>
- กองกฎหมาย สำนักงานปลัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2561, ตุลาคม 20). *พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550*. Retrieved from กฎหมายการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: <http://law.m-society.go.th/law2016/law/view/652>
- ชัชชชา บุญนิยมแดง, จ. ถ. (2560). การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุในสาธารณรัฐเกาหลี : กรณีศูนย์ผู้สูงอายุในเขตมหานครโซล. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 34--42.
- พลภัทร บุราคม. (2558). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการเงิน การคลัง และสถาบันการเงิน*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วรพล ไสคดียานูร์กี. (2559). *เอกสารประกอบการบรรยายรายวิชาตลาดการเงินและนโยบายการเงิน*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- วิพรรณ ประจวบเหมาะ. (2553). *สู่ศตวรรษประชากรสูงวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2561, ธันวาคม 20). *สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ*. Retrieved from การให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินงานกิจการภาครัฐ: <http://www.ppp.sepo.go.th/contents/65>
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. (2562, มกราคม 5). *กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติ ภายใต้ พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง*. Retrieved from พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการรัฐ: http://www.ppp.sepo.go.th/tiny_mce/plugins/filemanager/thumbs//PPP56.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559, ธันวาคม 2). *ศูนย์ข้อมูลข่าวสารราชการ*. Retrieved from สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/main.php?filename=gennews_home
- อลงกต สารกาล, ศ. ช. (2561). *แนวทางการสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม:กรณีศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด*. Retrieved from วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์: <https://www.tcithaijo.org/index.php/polscicmujournal/article/view/114776>
- Delmon Jeffrey. (2009). *Private Sector Investment in Infrastructure: Project Finance PPP Project and Risk*. Netherlands: Kluwer Law International.
- Pattberg Philipp et al. (2012). *Public-Private Partnership of Sustainable Development: Emergence, Influence and Legitimacy*. Massachusetts: Edward Elgar Publishing.
- Ramakrishnan, D. (2012). Public Private Partnership (PPP) in Indian Health Care. <http://ssrn.com/abstract=2186897>.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistic : An Introductory Analysis*. 3d ed. New York: Harper and Row.